

LIETUVOS – JAPONIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2020 m. spalio 30 d.

Versli
Lietuva

I. Japonijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi Japonijos ekonomikos sektoriai pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2019 m. buvo didmeninė ir mažmeninė prekyba, remontas, transportas; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugos (21%), apdirbamoji gamyba (21%), viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (16%), nekilnojamojo turto sektorius (11%), profesinė, mokslinė ir techninė veikla (7,6%).

2019 m. Japonijos prekių eksportas siekė 630 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė apie 12% Japonijos prekių eksporto (į Vokietiją – 2,9%, Jungtinę Karalystę – 2,0%, Nyderlandus – 1,7%), o iš ES nepriklausančių šalių 20% eksporto vertės tenka JAV, 19% – Kinijai ir 6,6% – Korėjai.

2019 m. Japonijos importas siekė 644 mlrd. EUR ir 12% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 3,5%, Prancūzijos – 1,7%, Italijos – 1,6%), o iš ES nepriklausančių šalių – 23% importo atvežama iš Kinijos, 11% – JAV, 6,3% – Australijos.

Šaltiniai: OECD, ICT Trade Map.

II. Lietuvos ir Japonijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Japonijos pagrindiniai rodikliai 2017-2019 m.

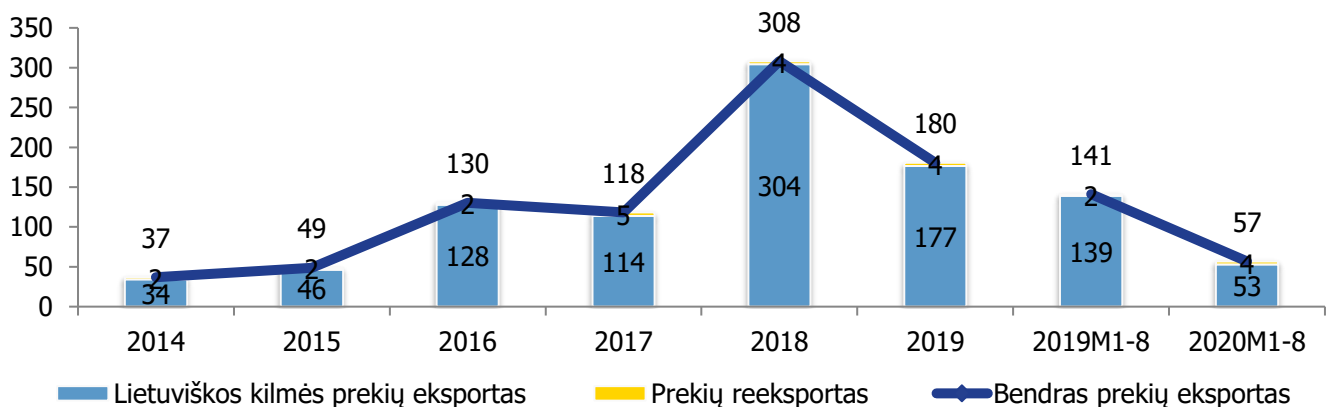
	2017		2018		2019	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	0,4 %	31	1,1 %	21	0,6 %	28
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	0,8 %	27	1,9 %	17	1,0 %	22
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	0,0 %	57	0,0 %	62	0,0 %	64
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	0,2 %	39	0,2 %	37	0,2 %	36
Paslaugos						
	2017		2018		2019	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	0,8 %	22	0,0 %	62	0,0 %	58
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	0,1 %	52	0,1 %	55	0,1 %	64

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2019 m. Japonija buvo 28-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 0,6% (180 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 98% Lietuvos prekių eksporto į Japoniją 2019 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (2,1%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2018 m. Lietuvos prekių eksportas į Japoniją sumažėjo 41%, daugiausiai dėl tabako eksporto mažėjimo. Per 2020 m. sausio-rugpjūčio mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Japoniją palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu mažėjo 60% arba 84 mln. EUR.

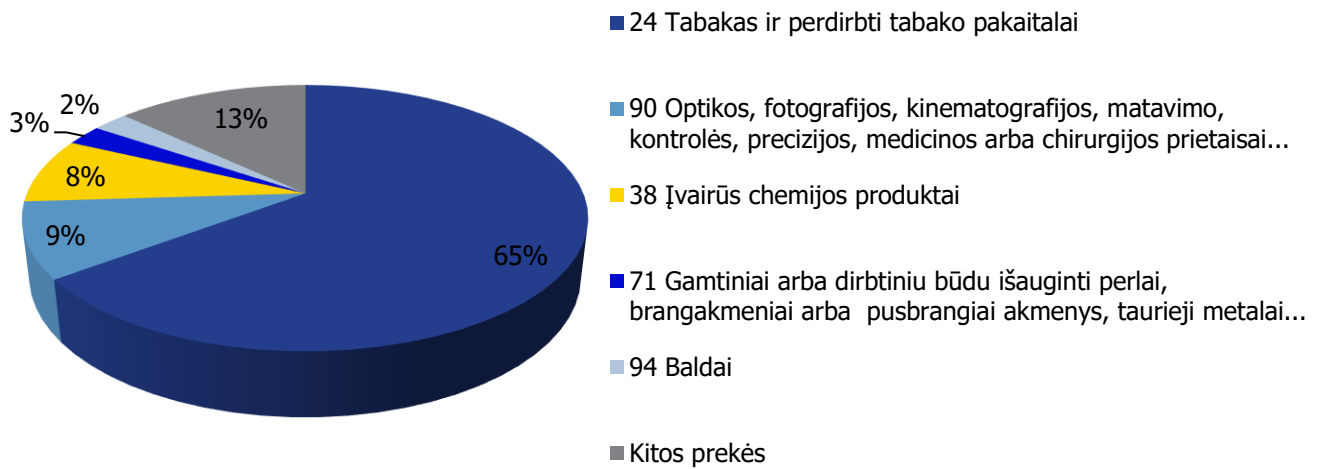
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Japoniją, 2014-2020 m. 1-8 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Japonija 2019 m. buvo 22-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 1% (177 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Japoniją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė tabakas – 65% arba 114 mln. EUR (1-a didžiausia eksporto rinka), optikos, fotografijos, matavimo, medicinos arba chirurgijos prietaisai – 9,2% arba 16 mln. EUR (6-a didžiausia eksporto rinka), įvairūs chemijos produktai – 7,9% arba 14 mln. EUR (6-a didžiausia eksporto rinka), brangakmeniai arba pusbrangiai akmenys, taurieji metalai – 2,5% arba 4,4 mln. EUR (6-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 2,4% arba 4,3 mln. EUR (31-a eksporto rinka). Palyginti su 2018 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Japoniją sumažėjo 42% arba 128 mln. EUR. Labiausiai mažėjimą lėmė tabakas. Per 2020 m. sausio-rugpjūčio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Japoniją palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu mažėjo 62% arba 86 mln. EUR.

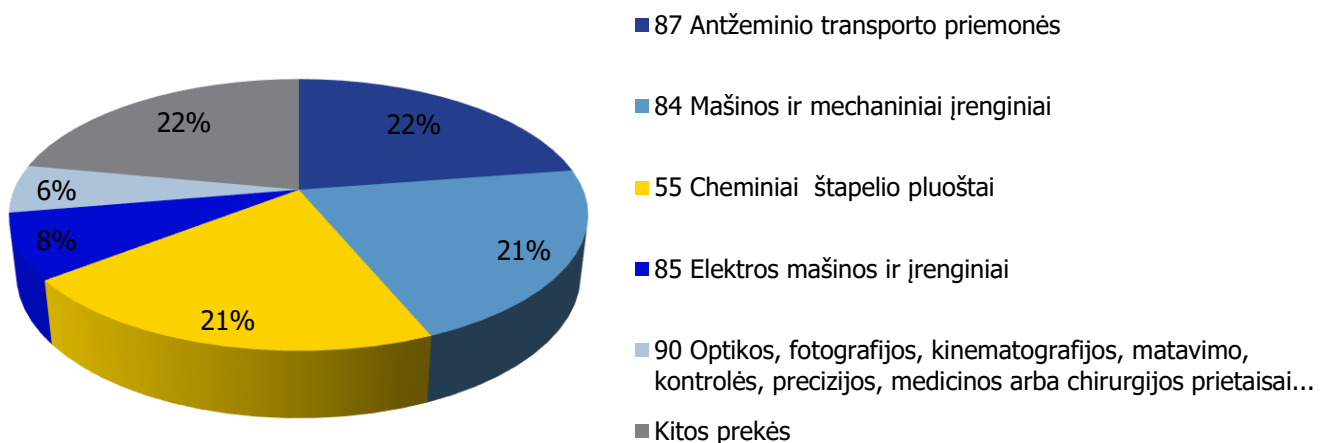
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Japoniją struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2019 m. Japonija užėmė 36 vietą Lietuvos prekių importo rinkoje ir jai teko 0,2% (57 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Japonijos 2019 m. daugiausia importuota antžeminio transporto priemonių – 22% arba 13 mln. EUR (20-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 21% arba 12 mln. EUR (24-a didžiausia importo rinka), cheminių štapelio pluoštų – 21% arba 12 mln. EUR (4-a didžiausia importo rinka), elektros mašinų ir įrenginių – 7,8% arba 4,4 mln. EUR (36-a importo rinka). Palyginti su 2018 m. prekių importas iš Japonijos padidėjo 21%.

3 pav. Lietuvos importo iš Japonijos struktūra 2019 m.

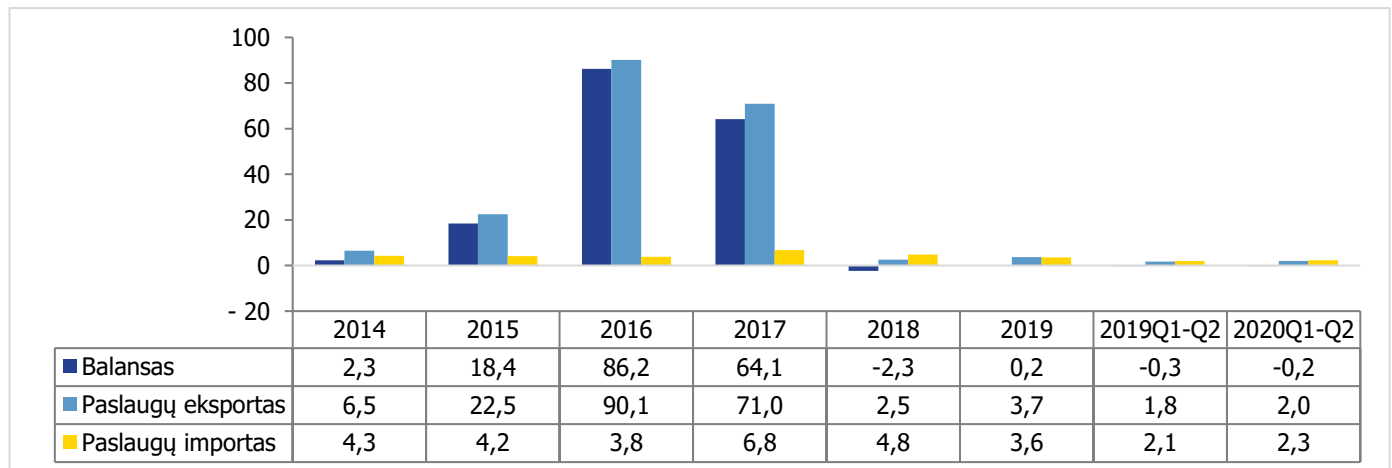

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2019 m. Japonija užėmė 58 vietą Lietuvos paslaugų eksporto rinkoje, kuriai teko 0,031597% (3,73 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Japonijos siekė 3,56 mln. EUR, tai sudarė 0,1% viso Lietuvos paslaugų importo 2019 m., o Japonija buvo 64-a tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

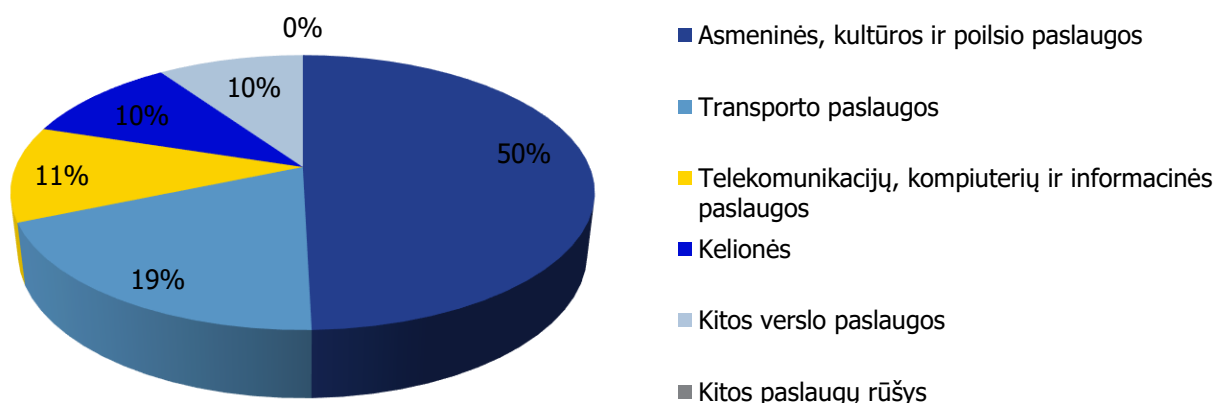
4 pav. Lietuvos ir Japonijos užsienio prekyba (paslaugos) 2014-2020 m. I-II ketv., mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Lietuvos į Japoniją daugiausia buvo eksportuota asmeninės, kultūros ir poilsio paslaugų – 50% arba 1,8 mln. EUR (3-a didžiausia eksporto rinka), transporto paslaugų – 19% arba 710 tūkst. EUR (59-a eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 11% arba 420 tūkst. EUR (52-a eksporto rinka), kelionių – 10% arba 0,4 tūkst. EUR (52-a eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 9,7% arba 0,4 tūkst. EUR (61-a eksporto rinka). Per 2019 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Japonijos rinką padidėjo 49% iki 3,7 mln. EUR. Per 2020 m. I pusm. Lietuvos paslaugų eksportas į Japoniją palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu didėjo 15% arba 260 tūkst. EUR.

5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Japoniją struktūra 2019 m.

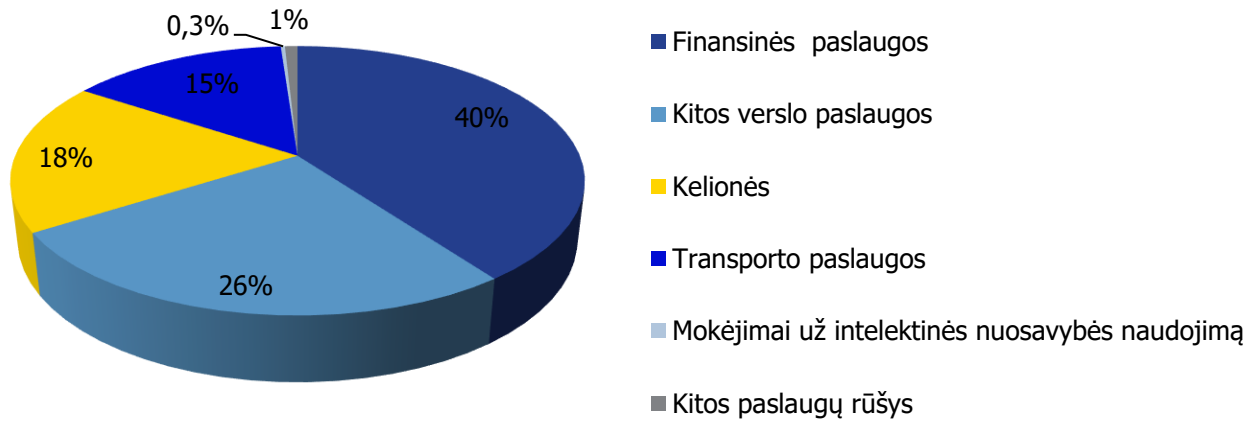

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Japonijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota finansinių paslaugų – 40% arba 1,4 mln. EUR (9-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 26% arba 930 tūkst. EUR (48-a importo tiekėja), kelionių – 18% arba 650 tūkst. EUR (52-a importo tiekėja), transporto paslaugų – 15% arba 520 tūkst. EUR (66-a importo tiekėja) – 0,3% arba 10 tūkst. EUR (35-a importo tiekėja). Per 2019 m. paslaugų importo vertė iš Japonijos sumažėjo 26% iki 3,6 mln. EUR. Per 2020 m. I pusr. paslaugų importas iš Japonijos palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu didėjo 9,2% arba 190 tūkst. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Japonijos struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1532 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Japonijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Japoniją yra šie: chemijos pramonės produktai, mašinos ir įrengimai, tekstilės gaminiai bei maisto produktai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Japonijos rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1532
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	234
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	166
Tekstilės gaminių gamyba	162
Maisto produktų gamyba	161
Drabužių siuvimas (gamyba)	123
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	113
Pagrindinių metalų gamyba	106
Kita gamyba	73
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	72
Elektros įrangos gamyba	57
Kitos	265

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

